

VEDANTA DINDIMA

vēdāntađiṇḍimāstatvamēkamuddhōṣayanti yat ॥
āstām̄ purastāntattējō dakṣināmūrtisañjñitam ॥ 1

ātmā'nātmā padārthau dvau bhōktrbhōgyatvalakṣaṇau ॥
brahmēvā"tmāna dēhādiriti vēdāntađiṇḍimah ॥ 2

jñānā'jñānē padārthōm dvāvātmanō bandhamuktidau ॥
jñānānmukti nirbandhō'nyaditi vēdāntađiṇḍimah ॥ 3

jñātṛ jñēyam̄ padārthau dvau bhāsyā bhāsakalakṣaṇau ॥
jñātā brahma jagat jñēya miti vēdāntađiṇḍimah ॥ 4

sukhaduḥkhē padārthau dvau priyavipriyakārakau ॥
sukhaṁ brahma jagahuḥkha miti vēdāntađiṇḍimah ॥ 5

samaśṭivyaṣṭirūpau dvau padārthau sarvasammatau ॥
samaśṭirīśvarō vyaṣṭirjīvō vēdāntađiṇḍimah ॥ 6

jñānam̄ karma padārthau dvau vastukatrātma tantrakau ॥
jñānānmōkṣō na karmabhyā iti vēdāntađiṇḍimah ॥ 7

śrōtavyā'śravyarūpī dvau padārthōm sukhaduḥkhadau ॥
śrōtavyam̄ brahma naivā'nya diti vēdāntađiṇḍimah ॥ 8

chintyā'chintyē padāthau dvau viśrānti śrāntidāyakau ॥
chintyam̄ brahma param nā'nya diti vēdāntađiṇḍimah ॥ 9

dhyēyā'dhvēyē padārthau dvau dvau dhīsamādhyasamādhidau ॥
dhyātavyam̄ brahma naivā'nya diti vēdāntađiṇḍimah ॥ 10

yōginō bhōginō vā'pi tyāginō rāgiṇō'pi cha ॥
jñānānmōkṣō na sandēha iti vēdāntađiṇḍimah ॥ 11

na varṇāśrama saṅkētaiḥ na kōpāsanādibhiḥ ॥
brahmajñānam̄ vinā mōkṣaḥ iti vēdāntađiṇḍimah ॥ 12

asatyassarvasaṁsārō rasāmāsādidiṁśitah ॥
upēkṣyō brahma vijñēya miti vēdāntađiṇḍimah ॥ 13

vṛthā kriyām vṛthā'lāpān vṛthāvādān manōrathān ॥
tyatvaikam brahma vijñēya miti vēdāntađiñđimah ॥ 14

sthitō brahmātmanā jīvō brahma jīvātmanā sthitam ॥
iti sampaśyatām mukti riti vēdāntađiñđimah ॥ 15

jīvō brahmātmanā jñēyō jñēyam jīvātmanā param ॥
muktista daikyavijñāna miti vēdāntađiñđimah ॥ 16

sarvātmanā param brahma śrōturātmatayā sthitam ॥
nā"yāsa stava vijñaptau iti vēdāntađiñđimah ॥ 17

aihikam chā"mudhmikam cha tāpāntam karmasañchayam ॥
tyatvā brahmaiva vijñēya miti vēdāntađiñđimah ॥ 18

advaitadvaitavādau dvau sūkṣmāsthūladaśām gatau ॥
advaitavādānmōkṣassyā diti vēdāntađiñđimah ॥ 19

karmiṇō vinivartantē nivartanta upāsakāḥ ॥
jñāninō na nivartantē iti vēdāntađiñđimah ॥ 20

parōkṣā'satphalam karmajñānam pratyakṣasatphalam ॥
jñānamēvā'bhyasēttasmāt iti vēdāntađiñđimah ॥ 21

vṛthā śramō'yaṁ viduṣā vṛthā'yaṁ-karmiṇām śramah ॥
yadi na brahmavijñānam iti ॥ vēdāntađiñđimah ॥ 22

alam yāgairalam yōgairalam bhōgai ralam dhanaiḥ ॥
parasminbrahmaṇi jñāta iti vēdāntađiñđimah ॥ 23

alam vēdairalam sāstraíralamam smṛtipurāṇakaiḥ ॥
paramātmani vijñātē iti vēdāntađiñđimah ॥ 24

narchā na yajuṣō'rthō'sti na sānnarthō'ti kaśchana ॥
jātē brahmātmavijñānē iti vēdāntađiñđimah ॥ 25

karmāṇi chittaśuddhyarthaṁ maikāgryārtha mupāsanam ॥
mōkṣārthaṁ brahmavijñāna miti vēdāntađiñđimah ॥ 26

sañchitāgāmikarmāṇi dahyantē jñānakarmaṇā ॥
prārabdhānubhavānmōkṣa iti vēdāntađiñđimah ॥ 27

na puṇyakarmaṇā vṛddhiḥ na hāniḥ pāpakarmaṇā ॥
nityāsaṅgātmaniṣṭhānāmiti vēdāntađiñđimah ॥ 28

dṛgdṛśyau dvau padārthau tau parasparavilakṣaṇau ◻
dṛgbrahma dṛśyam māyā syāditi vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 29

avidyōpādhikō jīvō māyōpādhika īśvaraḥ ◻
māyā'vidyāguṇātītaḥ iti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 30

buddhipūrvā'buddhipūrvakṛtānāṁ pāpakarmaṇām ◻
prāyaśchittamahōjñāna miti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 31

sākāram cha nirākāram nirguṇam cha guṇātmakam ◻
tattvam tatparamam brahma iti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 32

dvijatvam vidhyanuṣṭhānāt vipratvam vēdapāṭhataḥ ◻
brāhmaṇyam brahmavijñānāt iti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 33

sarvātmanā sthitam brahma sarvam brahmātmanā sthitam ◻
na kāryam kāraṇādbhinna miti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 34

sattāspuraṇasaukhyāni bhāṣantē sarvavastuṣu ◻
tasmādbrahmamayam sarva miti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 35

avasthātritayam yasya krīḍābhūmitayā sthitam ◻
tadēva brahma jāṇīyat iti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 36

yannā"dau yaścha nā'styantē tanmadhyē bhātamaṇyasat ◻
atō mithyā jagatsarvamiti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 37

yadastyādau yadastyantē yanmadhyē bhāti tatsvayam ◻
praukamidam satya miti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 38

puruṣārthatrayāviṣṭāḥ puruṣāḥ paśavō dhṛvam ◻
mōkṣārthī puruṣāḥ śrēṣṭhaḥ iti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 39

ghaṭakuḍyādikam sarvam mṛttikāmātramēva cha ◻
tathā brahma jagatsarva miti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 40

śaṇṇihatya trayam hitvā dvayam bhisvā'khilāgatim ◻
ēkam buddhā"śrutē mōkṣa miti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 41

bhitvā ṣaṭ pañcha bhittvā'tha bhiśvā'tha chaturakhikam ◻
dvayam hitvā śrayēdēka miti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 42

dēhō nāha maham dēhī dēhasākṣīti niśchayāt ◻
janmamṛtyupahīṇō'sau iti vēdāntaḍiṇḍimah ◻ 43

prāṇōnāhamaham dēvaḥ prāṇassākṣīti niśchayāt ॥
kṣutpipāsōpaśānti ssyāt iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 44

manō nā'ha maham dēvō manassākṣīti niśchayāt ॥
śōkamōhāpahānirasyāt vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 45

buddhirnā'hamaham dēvō buddhisākṣīti niśchayāt ॥
kartṛbhāvanivṛttissyāt iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 46

nājñānam syāmahaṁ dēvō'jñānasākṣīti niśchayāt ॥
sarvānarthanivṛttisyāt iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 47

ahaṁ sākṣīti yō vidyāt vivichyaivam puna: punaḥ ॥
sa ēva muktō'sau vidvān iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 48

nāhaṁ māyā na tatkāryam na sākṣī paramō'smyaham ॥
iti nissamśayajñānāt muktirvē vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 49

nā'haṁ sarva maham sarvam̄ mayi sarvamiti sphuṭam ॥
jñātē tatvē kutō duḥkha miti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 50

dēhādipañchakōśasthā yā sattā pratibhāsatē ॥
sā sattāsstmā na sandēha iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 51

dēhādipañchakōśasthā yā sphūrti ranubhūyatē ॥
sā sphūrtirātmā naivā'nya diti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 52

dēhādipañchakōśasthā yā pṛītiranubhūyatē ॥
sā pṛītirātmā kūṭasthaḥ iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 53

vyōmādipañchabhūtasthā yāsattā bhāsatē nṛṇām ॥
sā sattā paramam brahma iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 54

vyōmādipañchabhūtasthā yā chidēkā'nubhūyatē ॥
sā chidēva param brahma iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 55

vyōmādipañchabhūtasthā yā pṛītiranubhūyatē ॥
sāpṛītirēva brahma syāt iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 56

dēhādikōśagā sattā yā sā vyōmādibhūtagā ॥
mānō'bhāvānna tadbhēdaḥ iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 57

dēhāvikōśagā sphūrtiryā sā vyōmādibhūtagā ॥
mānō'bhāvā na tadbhēda iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 58

dēhādikōśagā prītiryā sā vyōmādibhūtagā □
mānā’bhāvā nna tadbhēda iti vēdāntađiñđimah□ 59

sachchidānandarūpatvāt brahmaivā’tmā na saṃśayah□
pramāṇakōtiśaṅghānāt iti vēdāntađiñđimah□ 60

na jīvabrahmaṇōrbhēdaḥ sattārūpēṇa vیدatē□
sattābhēdē na mānam syāt iti vēdāntađiñđimah□ 61

na jīvabrahmaṇōrbhēdaḥ sphūrtirūpēṇa vیدatē □
sphūrtibhēdē na mānam syāt iti vēdāntađiñđimah □ 62

na jīvabrahmaṇōrbhēdaḥ priyarūpēṇa vیدatē □
priyabhēdē na mānam syāt iti vēdāntađiñđimah □ 63

na jīvabrahmaṇōrbhēdō nānā rūpēṇa vیدatē □
nāmnō rūpasya mithyātvāt iti vēdāntađiñđimah □ 64

na jīvabrahmaṇōrbhēdaḥ piṇḍabrahmāṇḍabhbēdataḥ □
vyāṣṭēssamaṣṭērēkatvāt iti vēdāntađiñđimah □ 65

brahma satyam jaganmīthyā jīvō brahmaiva nā’parah □
jīvanmuktastu tadvidvān iti vēdāntađiñđimah □ 66

na nāmarūpē niyatē sarvatra vyabhichārataḥ □
anāmarūpaṁ sarvam syāt iti vēdāntađiñđimah □ 67

anāmarūpaṁ sakalam sanmayam chinmayam param □
kutō bhēdaḥ kutō bandhaḥ iti vēdāntađiñđimah □ 68

na tattvātkathyatē lōkō nāmādyairvyabhichārataḥ□
vaṭurjaraṭha ityādyai riti vēdāntađiñđimah □ 69

nāmarūpātmakam viśvamindrajālam vidurbudhāḥ □
anāmatvādayuktatvāt iti vēdāntađiñđimah □ 70

abhēdaradarśanam mōkṣaḥ samsāyē bhēdaradarśanam □
sarvavēdāntasiddhāntaḥ iti vēdāntađiñđimah □ 71

na matābhinivēśitvāt na bhāśāvēśamātrataḥ □
mukti rvinā”tmavijñānāt iti vēdāntađiñđimah □ 72

na kāsyapratiśiddhābhiḥ kriyābhi mōkṣavāsanā □
īśvarānugrahātsā syāt iti vēdāntađiñđimah □ 73

avijñātē janma naṣṭam̄ vijñātē janma sārthakam ॥
jñāturātmā na dūrē syāt iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 74

daśamasya pari�nānēnā”yāsō’sti yathāḥ tathā ॥
svastha brahmātmavijñānē iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 75

upēkṣyōpādhikān dōṣān gṛhyantē viṣamā yathā ॥
upēkṣya dṛṣyam̄ ya dbrahma iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 76

sukhamalpam̄ bahuḥ klēśōviṣayamāhiṇām nṛṇām ॥
anantam̄ brahmaṇiṣṭhānām iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 77

dhanairvā dhanadaiḥ putraiḥ dārāgārasahōdaraiḥ ॥
dhṛvam̄ prāṇaharairduḥkham̄ iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 78

suptē rutthāya suptyantyaṁ brahmaikam̄ pravichintyatām ॥
nātidūrē nṛṇām mṛtyuḥ iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 79

pañchānāmapikōśānām māyā’narthāvyayōchitā ॥
tatsākṣi brahma vijñāna miti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 80

daśamatvapari�nānē nanajñasya yathā sukham ॥
tathā jīvasya satprāptau iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 81

navabhyō’sti param̄ pratyaknasa vēda param̄ param ॥
tadvijñānādbhavētturyā mukti rvēdāntaḍiṇḍimah ॥ 82

navā”bhāsānavajñatvāt navōpādhīnnavātmanā ॥
mithyā jñātvā’vaśiṣṭē tu maunam̄ vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 83

paramē brahmaṇi svasmin pravilāpyā’khilam jagat ॥
gāyanadvatamānandam̄ āstē vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 84

pratilōmānulōmābhȳām̄ viśvārōpāpavādayōḥ ॥
chintanē śiṣyatē tatvam̄ iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 85

nāmarūpābhimānasthāt saṃsārasarvadēhinām ॥
sachchidānandaḍṛṣṭistyāt muktirvēdāntaḍiṇḍimah ॥ 86

sachidānandasatyatvē mithyātvē nāmarūpayōḥ ॥
vijñātē kimidaṁ jñēyam̄ iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 86

sālambanam̄ nirālambam̄ sarvālambāvalambitam ॥
ālambēnā’khilālamba miti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 88

na kuryā nna vijānīyāt sarvam brahmētyanusmaran ॥
yathā sukham tathā tiṣṭhēt iti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 89

svakarmapāśavaśagah prājñō’nyō vā janō dhruvam ॥
prājñassukham nayētkāla miti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 90

na vidvān santapē chittam karaṇākaraṇē dhruvam ॥
sarvamātmēti vijñānāt iti vēdāntaḍiṇḍimah. ॥ 91

naivāssbhāsam sprśētkarmamithyōpādhimapi svayam ॥
kutō’dhiṣṭhānamatyachChamiti vēdāntaḍiṇḍimah ॥ 92

ahō’smāka malam mōhairātmā brahmēti nirbhayam ॥
śrutibhērīravō’dyā’pi śrūyatē śrutirañjanah ॥ 93

vēdāntabhērījhavārah pratīvādibhayaṅkarah ॥
śrūyatām brāhmaṇaiḥ śrīmaddakṣiṇāmūrtyanugrahāt ॥ 94

iti śrīmatparamahamsa parivrājakāchārya śrīmachaṇkara-
bhagavatpūjyapādakṛtiṣu vēdāntaḍiṇḍimah ॥